

**Изборно веће
Филозофски факултет
Универзитет у Београду**

Одлуком Изборног већа Филозофског факултета од 20.12.2012. године изабрани смо у Комисију за припрему реферата о кандидатима за избор у звање ДОЦЕНТА за ужу научну област ПРЕДШКОЛСКА ПЕДАГОГИЈА, са пуним радним временом, на одређено време од 5 година. На конкурс, објављен у Огласним новинама Националне службе за запошљавање "Послови" од 19.12.2012. године, пријавио се један кандидат - др Лидија Мишкељин, тренутно ангажована у звању професора за педагошку групу предмета на Високој школи струковних студија за образовање васпитача у Кикинди. После увида у документацију, Комисија подноси Већу следећи

ИЗВЕШТАЈ

Лидија Мишкељин рођена је у Ћуприји 1965. године. Студије педагогије на Филозофском факултету у Београду завршила је 1990. године. Специјалистичке студије из области Предшколске педагогије у трајању од три семестра завршила је 2005. године на Филозофском факултету у Београду, одбравивши специјалистички рад са темом "Развијање отвореног курикулума у деčјем вртићу Церак". На истом факултету уписала је докторске студије педагогије 2009. године и завршила у року са просечном оценом 9,89. Докторску дисертацију са темом "Курикулум из перспективе васпитача" успешно је одбранила 21.09 2012. године.

Кандидат има вишеструко, вишегодишње стручно-педагошко, наставно и научно-истраживачко радно искуство. Радила је на пословима планирања и координисања наставе у природи за децу предшколског и млађег школског узраста у туристичкој агенцији

"Јуниор" (1992-96); као стручни сарадник -педагог у предшколској установи "Чукарица" (1996-2001); потом на пословима саветника за стручно усавршавање за запослене у предшколском васпитању и образовању - Сектору за развој образовања и међународну сарадњу при Министарству просвете и спорта (2001-2003) и Центру за професионални развој запослених у образовању, прво као саветник -координатор за вредновање програма стручног усавршавања (2003-4) а потом као руководилац сектора за осигурање квалитета програма стручног усавршавања (2004 - 2007). Као спољни сарадник - истраживач, била је ангажована на пројекту Института за педагогију и андрагогију - "Развијање отвореног курикулума на нивоу дејег вртића" под руководством проф. Мирјане Пешић ("2002-2004).

У звање предавача струковних студија за област Педагошких наука, на Високој школи струковних студија за образовање васпитача у Кикинди, изабрана је 2007. године а у звање професора струковних студија на истој школи 2012.године. На основним студијама предаје Предшколску педагогију и Методику васпитно образовног рада (обавезни предмети), а на специјалистичким Планирање и програмирање васпитно образовног процеса у дејем вртићу (обавезни предмет) и Рад са децом у болничким групама (изборни предмет). На основу студентског вредновања квалитета рада наставника, Лидија Мишкељин има просечну оцену 4,62 , за школску 2011-12 годину.

Члан је Савета и члан Комисије за самовредновање и оцењивање квалитета студијских програма, наставе и услова рада Високе струковне школе за образовање васпитача у Кикинди

Свој професионални развој и наставничке компетенције, кандидат је употпунила похађањем низа домаћих и страних семинара, студијским боравцима у иностранству и посебно, као коаутор и реализатор низа образовних програма за стручно усавршавање запослених у образовању: васпитача, учитеља, наставника и стручних сарадника (коаутор и реализатор програма: "Посматрање, програмирање и евалуација васпитно-образовног процеса по Моделу А", "Професионализам", "Јавни наступ и презентација" и реализатор низа програма Министарства просвете и спорта и невладиних организација: "Тематско планирање", "Евалуација и самоевалуација", "Менторство" - Центар за интерактивну

педагогију и "Пројект "Грађанин"; "Грађанско васпитање за 5. и 6. разред основне школе" - МПС и Грађанске иницијативе).

Била је или је ангажована на реформским пројектима у области образовања: члан пројектног тима Швајцарске агенције за развој и сарадњу и Министарства просвете и спорта -"Успостављање система вредновања програма сталног стручног усавршавања и оснивање регионалних центара за стручно усавршавање запослених у образовању" (2002-2007); кључни експерт за предшколско васпитање и образовање Европске уније и Министарства просвете и науке -"Унапређивање предшколског васпитања", од 2011. године. Такође је била/је члан или координатор више радних група и комисија министарства надлежног за просветна питања и Завода за унапређивање образовања и васпитања (члан Комисије за реформу предшколског васпитања Министарства просвете и спорта, члан радне групе за израду "Водича за стручно усавршавање и напредовање наставника, васпитача и стручних сарадника" Завода за унапређивање образовања и васпитања и "Правилника о дозволи за рад " и "Правилника о сталном стручном усавршавању и стицању звања наставника, васпитача и стручних сарадника" Министарства за просвету и науку...).

У периоду од 2000. до 2012. године, Лидија Мишкељин је учествовала саопштењима на већем броју стручних скупова у земљи и иностранству (укупно 12) као и на научним скуповима националног и међународног значаја (научни скуп "Дечји вртић .- заједница учења", Филозофски факултет, Београд, 2009.; међународна научне конференције: "Унапређење образовања наставника и учитеља", Јагодина, 2009. и "Контроверзе савремене педагогије и пракса одгоја и образовања", Мостар, 2008. године и "Приступ Ређо Емиља - изазов за дечје вртиће Словеније", Љубљана, 2011).

Члан је или сарадник више домаћих и међународних невладиних професионалних организација из области васпитања и образовања, међу којима су: Balkan Society for Pedagogy and Education - Thessaloniki; Педагошко друштво Србије - Београд; Центар за интерактивну педагогију – Београд.

Своје интересовање и смисао за научно-истраживачки рад, посебно за савремене епистемолошко-методолошке оријентације у проучавању васпитања и образовања, Лидија

Мишкељин је испољила још током специјалистичких студија и ангажовањем у својству истраживача на пројекту Института за педагогију и андрагогију. Њен специјалистички рад - "Развијање отвореног курикулума у дечјем вртићу Церак"- базиран је на самостално изведеном једногодишњем акционом истраживању, које је не само вредан допринос унапређењу васпитно-образовне праксе у дечјим вртићима већ и прилог развоју ове педагошки релевантне методолошке оријентације код нас.

Настављајући оријентацију на проучавање и развијање курикулума у дечјем вртићу, кандидат у својој докторској дисертацији овој теми приступа из перспективе васпитача, њиховог разумевања курикулума и као модела (званичног програма васпитно-образовног рада) и као (сопствене) васпитно-образовне праксе. Предмет истраживања су значења која васпитачи приписују званичном тексту програма и сопственој пракси, као и сам процес конструисања и ре-конструисања значења кроз групни дијалог.

Полазећи од овако постављеног предмета истраживања и следећи интерпретативни приступ, кандидат развија сложен и, посматран у целини, оригиналан методолошки поступак који назива "критичком наративном анализом дискурса". Поред анализе наратива и критичке анализе дискурса она уводи и технику "мапирања значења", као још једну форму анализе која води контекстуалном разумевању појмова и поступака. Прецизније, она истражује како васпитачи разумеју кључне елементе курикулума (кроз анализу личних прича и мапа значења васпитача и анализу њихових дијалога о тим причама и мапама значења) и прати процес конструисања и реконструисања значења (кроз стављање васпитача у ситуације експлицирања сопственог разумевања, заједничке, групне размене, преиспитивања и грађења мапа значења).

Докторска дисертација Лидије Мишкељин представља један од ретких примера наративног истраживања у домену образовања код нас, и свакако пионирско истраживање те врсте у области предшколског васпитања и предшколске педагогије.

Кандидат др Лидија Мишкељин испуњава све критеријуме прописане за избор у звање доцента за групацију друштвено-хуманистичких наука: докторат наука и изражен смисао и значајне резултате у научно-истраживачком раду; високу оцену досадашњег педагошког

рада на основу студентског вредновања и већи број научних и стручних радова објављених у часописима и зборницима међународног и националног значаја, као и једну монографију.

Оде ће бити приказани смо најновији радови.

Мишкељин, Л. (2011) „Дискурс једног предшколског програма“ **Етноантрополошки проблеми**, 2, стр. 513-529

Рад представља приказ критичке анализе дискурса једног предшколског програма васпитања и образовања. Ауторка полази од Фукоовог концепта дискурса као језика у употреби који, не само да рефлектује социјални поредак, већ га и обликује кроз мрежу конвенција, знања и праксе које детерминишу човекову, у овом случају читаочеву, перцепцију стварности. Основна идеја у раду је да је дискурс програма социјални догађај, те се мора посматрати не само кроз лингвистичке структуре, већ и кроз поредак дискурса који се гради кроз форму и значење текста. Откривајући дискурсне стратегије и репертоаре у тексту "Основа програма предшколског васпитања и образовања за рад са децом од три до седам година - модел А" (званични програмски документ) кандидат истражује како програм конструише верзију детета и васпитача, њихових односа, самог процеса учења и развоја, односно предшколског васпитања и образовања и како тиме делује и на праксу васпитања. На крају аутор закључује, свесна своје субјективне позиције, да би "приче васпитача", кроз организоване и артикулисане дискурсе биле вероватно другачије и да анализа дискурса може бити драгоцену средство у развијању рефлексивности васпитача и покретања промена у домену васпитне праксе.

Мишкељин, Л. (2010) „Наративни конструкт слике о детету у предшколском програму“, **Настава и васпитање**, вол. 59, бр.1, 513-529

Предмет анализе у овој раду је целина још увек важећег програмског документа за предшколско васпитање у Србији - "Опште основе предшколског програма", које садрже два концепцијски различита модела - "А" и "Б". Следећи херменеутички круг, кандидат приказује процес сопственог размишљања : реконструкције значења појмова које узимамо здраво за готово - као што су дете, циљ, садржај и разумевање намера аутора текста програма и њихових очекивања у односу на учеснике васпитно-образовног процеса.

Наративном анализом истраживана је веза међу елементима програма, кроз анализу структуре документа (програм као податак: како су структурирани и организовани програмски модели), анализу контекста (како утичу на искуство појединца и конструкцију слике детета) и анализу значења лингвистичких одредница, што је све водило реконструкцији **слика** детета у ова два наратива (програмска модела), од којих један припада "дискурсу академских постигнућа" (модел Б) а други "дискурсу развоја човека". Уместо закључка и инсистирања на сопственој верзији "ишчитавања" слике детета у овом програмском документу, аутор се залаже за нови приступ програму као средству за преиспитивање сопствених педагошких модела и слика о детету.

Мишкељин, Л. (2010), „Наративи студената као основ за разумевање концепата учења и подучавања“, **Педагогија**, год. 45., бр. 4; стр. 624-635

Рад приказује спровођење истраживања у оквиру институционалног дискурса (настава у оквиру високошколске установе) и процес интерпретације искуства студената путем дискурзивне анализе наратива. Основна намена рада је да подстакне и подржи потрагу за разумевањем кроз наративе - разумевањем концепата, начина размишљања и значења која студенти - васпитачи имају у односу сопствене концепте учења и подучавања, као и сопствену улогу будућег васпитача предшколске деце.

Мишкељин, Л. (2011) "Dokumentiranje učnega procesa skozi označevanje pomena v delu s predšolskimi otroki v Srbiji" ("Документовање процеса учења мапирањем значења, у раду са децом предшколског узраста у Србији") у: Т. Devjak, М. Batistič Zorec, ur., **Pristop Reggio Emilia - izziv za slovenske vrtce**, Pedagoška fakulteta, Ljubljana; 103-116

За разлику од уобичајеног приступа, по коме се вођење педагошке документације своди на административни посао, без већег значаја за васпитну праксу и професионални развој васпитача, кандидат у овом истраживању, обављеном са васпитачима и децом из десет београдских вртића, примењује сасвим другачији приступ, у коме документовање процеса учења, уз примену технике мапирања значења постаје основа за освешћивање имплицитних теорија васпитача о учењу/подучавању деце грађење рефлексивне васпитно-

образовне праксе у дечјем вртићу као заједници учења. Сам метод документовања процеса учења, развијен је у оквиру данас у свету престижног Ређо Емиља приступа предшколском васпитању, представља начин да се процес учења/подучавања учини "видљивим", јавним и на тај начин доступним анализи, критичком преиспитивању и рефлексији. Овако схваћена педагошка документација, укључује не само прикупљање података (описи и видео и акустички записи интеракција у комуникација међу децом и између деце и одраслих, продукти дечјих активности), већ и грађење, размену и преиспитивања значења тог материјала, кроз групни дијалог. На тај начин оно постаје средство смисаоног планирања и развијања курикулума. Додајући технику мапирања значења, аутор на низу илустративних примера из истраживања приказује интерактивни и дијалогски процес конструисања и реконструисања курикулума и његове ефекте на плану професионалног развоја васпитача.

Приказани и други објављени радови кандидата показују темељно познавање и разумевање најсавременијих токова теорије и праксе предшколског васпитања, умеће и храброст да у истраживањима примењује новије методолошке приступе и тиме доприноси развоју предшколске педагогије.

Укупан досадашњи научно-истраживачки рад и резултати тог рада кандидата, као и богато искуство и веома позитивне оцене њеног наставног рада, у потпуности задовољавају постављене критеријуме за избор у звање доцента

На основу свега изнетог, Комисија најтоплије препоручује Изборном већу Филозофског факултета Универзитета у Београду да др Лидију Мишкељин изабере у звање доцента за ужу научну област Предшколска педагогија, са пуним радним временом, на одређено време од 5 година.

У Београду

11.02.2013.

Комисија:

Др Мирјана Пешић,
редовни професор у пензији

доцент др Драгана Павловић Бренеселовић

доцент др Живка Крњаја

Др Јасмина Клеменовић
ванредни професор Филозофског факултета у Новом Саду